

MASARYK MEMORIAL INSTITUTE

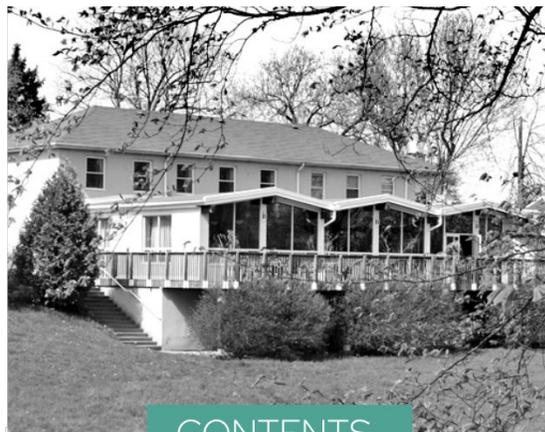
nový domov 2.0

Canada's Czech and Slovak Newsletter published by
Masaryk Memorial Institute.
Zpravodaj Čechů a Slováků v Kanadě.

Issue 57 / March 2026

Masaryk Memorial Institute is a Canadian non-profit organization based in Toronto, Ontario that has been serving Canadians of Czech and Slovak origin since 1945.

CONTENTS

1-3

Česká světová NEJ

4

MMI - In Search of Enthusiastic Volunteers
For our Board of Directors

5

MMI Spring Marker Flyer

6

MMI - A Gift to MMI
from Ms. Salivarová Škvorecká

7

MMI - České marionety v knihovně

8

MMI Scholarship Winner

9 - 10

Interview with the Author of Bohemia,
Jan Novotný

10 - 12

Art

13

Zajímavosti

14

From the history of Czech and Slovak
Immigration to Canada

15 - 17

Sport

17 - 19

UNESCO

20

Czech Schools Across Canada

21

Recipe

22

Rady právníka z Prahy

23 - 25

Flyers

26

Czech & Slovak Community Event Calendar

Zajímavosti

Česká světová „NEJ“

Klementinum – barokní knihovna a astronomická věž

Založili ho jezuité v roce 1556 a pojmenovali ho podle bývalého dominikánského kláštera u sv. Klimenta z roku 1227, kde se usadili.

Vyučoval zde Albert Einstein a několikrát si zde zahrál Wolfgang Amadeus Mozart. Klementinum

je po Pražském hradě druhým největším stavebním komplexem v Praze.

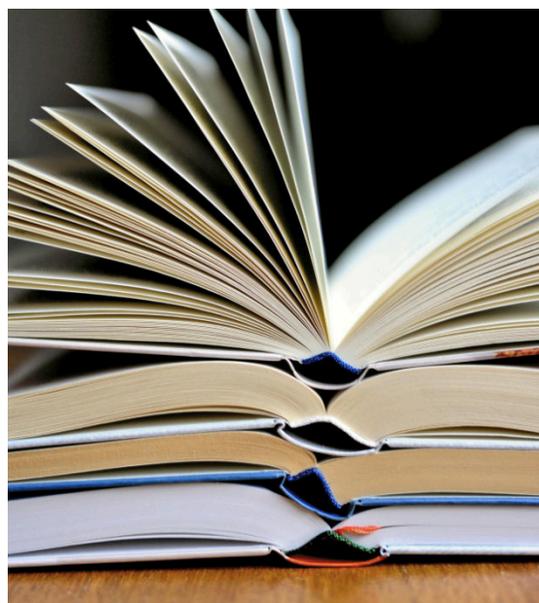
<https://prague.eu/cs/objevujte/astronomicka-vez-a-barokni-knihovna-klementinum/>

Najdete v něm barokní knihovnu, označovanou za nejkrásnější knihovni sál na světě. Mezi sedmadvaceti tisíci starými tisky jsou v ní například Keplerovy spisy s jeho vlastnoručním věnováním přátelům, děkanovi a dalším profesorům pražské univerzity.

Astronomická věž: Od roku 1775 v Klementinu začali pravidelně měřit meteorologická data. Observatoř tak uchovává nejstarší záznamy o počasí v Evropě a je to jediné místo na světě, kde se již přes 250 let provádějí pravidelná meteorologická pozorování.

Z vrcholu věže už tři sta let shlíží 600 kg těžká olověná postava obra Atlanta, který nese nebeskou sféru.

<https://zenysro.cz/blogy/vypis-se-z-toho/prazske-klementinum-nejstarsi-zaznamy-o-pocasi-v-evrope/>

Česká republika je ráj čtenářů – nejhustší síť knihoven na světě

V roce 1919 nařídila vláda Československé republiky, že účelem veřejné knihovny je doplňovat a prohlubovat vzdělání obyvatelstva četbou naučnou i zábavnou, mající skutečnou hodnotu vnitřní.

A jak to vypadá po sto letech? Česká republika má nejhustší síť veřejných knihoven na světě, je jich tu více než základních škol. Na 1 971 lidí připadá jedna knihovna. Ročně je navštíví téměř 24 milionů čtenářů a návštěvníků.

Češi jsou národ čtenářů: podle průzkumu přečtou alespoň jednu knihu ročně skoro tři čtvrtiny lidí. Máme rádi detektivky, fantasy, sci-fi a thrillery, naprostá většina preferuje klasické tištěné knihy před elektronickými a audiokničkami.

<https://www.i60.cz/clanek/detail/24336/cesko-ma-nejhustsi-sit-verejnych-knihoven-na-svete-rocne-je-navstivi-24-milionu-ctenaru>

Rybník Rožmberk – Největší rybník na světě

Rybník Rožmberk je nejen největší český rybník, ale také největší rybník na celém světě. Někdy je nazýván Jihočeským mořem. Jeho světové prvenství je bráno podle určité definice, kdy se pod pojmem rybník rozumí umělá nádrž s hrází sloužící chovu ryb, do které lze napouštět vodu a také ji vypouštět.

V letech 1584–90 jej vybudoval proslulý rybníkář Jakub Krčín z Jelčan a Sedlčan. Rybník leží 2 km severně od města Třeboně. Hráz je dlouhá skoro 2,5 kilometru a když se podíváte ze správného úhlu, můžete na jeho vodní hladině pozorovat zakulacení Země.

<https://strednicechy.rozhlas.cz/rybnik-rozemberk-je-nejvetsi-rybnik-na-celem-svete-z-jeho-hraze-lze-videt-i-9481498>

Rybník Rožmberk, jižní Čechy | Foto: Fotobanka Profimedia

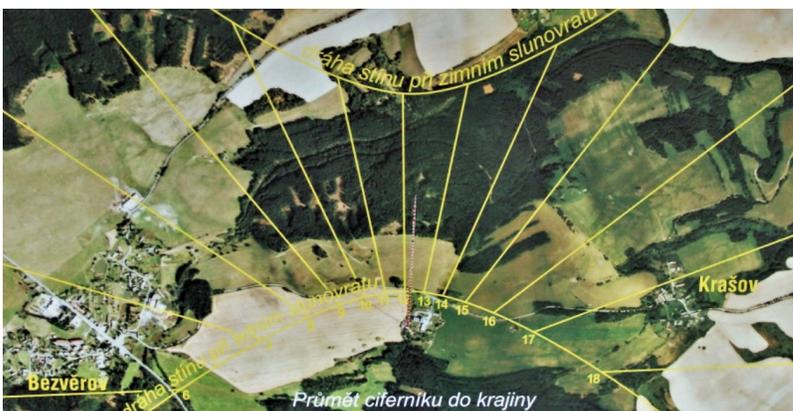

Největší sluneční hodiny na světě – vysílač Krašov

V západních Čechách u obce Bezvěrov se nacházejí největší sluneční hodiny na světě. Ocelová tyč (gnomon), která tvoří základnu hodin, je vysoká 342 metrů. Hodiny ukazují čas mezi 10. dopolední a 14. odpolední hodinou na ciferníku ze skoro třímetrových římských číslic vyrobených z plechu a umístěných na louce u silnice směrem do obce Krašov. Nejbližší číslice je od stožáru vzdálená 197 metrů a nejvzdálenější číslice 266 metrů.

Hodiny ukazují nejpřesněji čas v období jarní a podzimní rovnodennosti. Sluneční hodiny byly uvedeny do provozu v den jarní rovnodennosti 20. 3. 2018. Tento světový unikát slunečních hodin přispívá k propagaci české astronomie.

<https://www.geologie-astronomie.cz/Fotogalerie/fotogalerie/Nejvetsi-slunecni-hodiny-na-svete-vysilac-Krasov-astronomicka-zajimavost/1412.html>

Největší světelné šperky v Evropě i na světě – díla sklářů z Lasvitu

Společnost Lasvit z Nového Boru přináší kus českého sklářského umění zákazníkům z celého světa. Na kontě má největší svítící šperk na světě v podobě dvou draků, peroucích se o planoucí perlu a vlnících se nad hlavami návštěvníků v Imperial Palace na ostrově Saipan v Tichomoří. Draci dohromady váží dvacet tun, každý z nich je 32 metrů dlouhý, jejich těla pokrylo 2,5 milionu křišťálů, které se na kovové šupiny vyplétaly ručně kámen po kameni. Projekt stál 250 milionů.

https://www.lidovky.cz/relax/design/nejvetsi-svitici-sperk-na-svete-rozpocet-250-milionu-skoro-tri-miliony-kristalu-i-prevlekani-kuze.A200224_115930_inbydleni_ape

Největším evropským dílem Lasvitu je instalace zvaná Ledovec ve vstupní hale pražského Bořislavka Centra.

Skleněný vrchol Ledovce vyniká dřevěným povrchem, který symbolizuje moře. Rozkládá se na téměř 500 metrech čtverečních stropu. Obří panely z plochého slinutého skla se postupně rozsvěčují, aby vytvářely dojem živého organismu.

<https://www.designmag.cz/umeni/98433-prazska-instalace-the-iceberg-od-maxima-velcovskeho-je-nejvetsim-evropskym-dilem-lasvitu.html>

Zdenka Novák

Masaryk Memorial Institute:

In Search of Enthusiastic Volunteers with Professional Skills For our Board of Directors

Do you have any experience with managing buildings or thinking about uses for parkland? Have you organized large celebrations? Do you like to brainstorm new ideas? MMI has many challenges ahead of us and **we are looking for persons for our Board of Directors to help us carry out current activities and think strategically about our future.**

We want to ask questions such as: are we making the best use of our parkland and our buildings? Are there other activities Czechs and Slovaks in Toronto are interested in? How will we continue as a financially sustainable organization for another 75 years?

Who is the MMI Board of Directors?

The Board of Directors is a group of people who form the legally constituted body in charge of MMI as a non-profit corporation in Ontario. Our governance structure and operating rules are set out in Articles of Amendment, Articles of Incorporation and by-laws filed with the Government of Ontario. We can have up to 15 persons on our Board.

Meeting once a month, we volunteer our time without pay both for Board meetings and other MMI activities.

We do things like the following:

- Oversee MMI finances and plan their utilization;
- Plan and organize events related to Czech and Slovak culture in Canada;
- Maintain Masaryktown Park;
- Manage and maintain several buildings in the park, including a 71-unit seniors' residence as well as the lease for the Prague Restaurant and Café;
- Operate a Czech-language school for children;
- Publish a monthly Newsletter; and
- Collaborate with other community organizations along with Czech and Canadian government officials to give visibility to Czech and Slovak culture in Canada.

Do you want to become a part of this vital community organization?

We are looking for community-minded people who have been MMI members for at least one year, and are willing to donate their enthusiasm, their time, and professional skills to plan the future of the park and our organization. With MMI's wide range of activities and physical assets, we are also looking for persons with a variety of skill sets and competencies.

These can include:

- Czech and/or Slovak cultural background and interest in Czech and Slovak culture;
- Good overall knowledge of MMI's current activities and past history;
- Strong communication, marketing and event planning skills or experience;
- Experience with non-profits and other community-based organizations;
- Strategic planning skills, financial literacy and digital literacy; and
- Knowledge of engineering, construction practices or commercial real-estate.

How do you join?

Please contact us by email at office@masaryktown.ca by March 21, 2025.

A Board Member will contact you and provide further information.

We also welcome volunteers to help with our many activities and events.

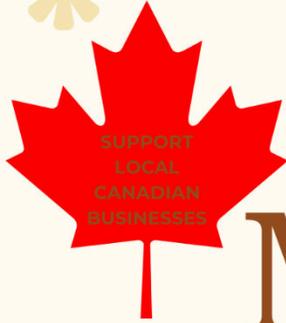
Come out and be an active part of your community!

For More Information:

**office@masaryktown.ca
or call our office 416 439 4354.**

Join us for Masaryktown's
ANNUAL

SPRING MARKET

SUNDAY

MARCH 22, 2026

FROM 10 AM - 2 PM

**FOOD | DRINK
VENDORS | CAFE**

**CATERED BY
MARKETA'S KITCHEN**

Location:

Masarykpark Homes' Atrium
452 Scarborough Golf Club Rd

A Gift to MMI from Ms. Salivarová Škvorecká

MMI has recently received a very special gift of nearly 200 Czech books from the estate of **Zdena Salivarová Škvorecká**, generously left to us in her will. Although the books are still being sorted, it is already clear that this collection will be a wonderful and lasting addition to our library.

Along with the books, MMI also received a painting of **Prokop Havlík**, a former president of MMI from 1956 to 1966. Mr. Havlik was a very close friend of the Škvoreckýs and their business and financial advisor during their startup days of 68 Publishers.

Ms. Salivarová Škvorecká and her husband, **Josef Škvorecký**, are widely respected figures in the world of Czech literature. Together, they not only wrote important literary works, but also helped many authors whose voices might otherwise have been lost. Through their Toronto publishing house, **68 Publishers**, they published books by Czech writers living in exile, as well as by authors in Czechoslovakia who were forbidden to publish at home. Thanks to their efforts, many important books were preserved for future generations.

The Škvoreckýs' interests reached far beyond literature and the arts. They were also devoted animal lovers. Earlier in their lives, cats were always part of their home, and later their much-loved Boston terrier, Billie, brought them great joy.

Photos courtesy of Zuzana Novotna

In 1990, both Mr. and Ms. Škvorecký were awarded the Order of the White Lion, the highest state decoration of the Czech Republic, in recognition of their exceptional service to the country. For their lifelong contribution to Czech literature, Mr. Škvorecký received the Prize of the Czech Ministry of Culture in 1999, and Ms. Salivarová Škvorecká received the same prize in 2025.

Ms. Škvorecká passed away on August 25, 2025, at the age of 91. Her 2025 prize was accepted posthumously on her behalf by her nieces, Zuzana Novotná and Zdena Čermáková, at a ceremony held at the beautiful historic Estates Theatre (Stavovské divadlo) in Prague in the fall of 2025.

Zdenka Novak

Advertisement

P | R **P R A G U E**
RESTAURANT + CAFE

**WITH PATIO OVERLOOKING
MASARYKTOWN PARK**

OPEN FOR LUNCH ON FRIDAYS

THE BEST SCHNITZELS IN THE CITY WITH CZECH DRAFT BEERS

Mon, Tue	CLOSED		
Wed, Thu	5 to 9:30		
Fri	12 to 3 & 5 to 10		
Sat	5 to 10		
Sun	12 to 9		

416.289.0283 praguerestaurant.ca
450 Scarborough Golf Club Rd Toronto,
M1G 1H1 Ontario

Masaryk Memorial Institute

České marionety v knihovně

Zveme vás do knihovny, kde si můžete půjčit prima českou knihu a zároveň se podívat na vystavené marionety. Marionety jsou druhem loutek vedených shora pomocí drátů a provázků. Dárkyní marionet je paní Barb Ward, jejíž rodiče, Jan a Věra Kořínek, marionety léta používali.

MMI si dárku velmi cení, ale chvíli trvalo, než se našel vhodný způsob jeho vystavení. Karen Deschenes z MMI přišla s výborným návrhem vystavit je v knihovně, aby si je mohli její návštěvníci, hlavně děti, prohlédnout.

Realizace se ujala Zdeňka Novák a výsledek můžete zhlédnout v knihovně sami. Marionety najdete v dětské části knihovny.

Zdenka Novak

Masaryk Memorial Institute **Library** **Open Hours**

**Every 2nd and 4th Friday
of every month
from 5pm – 7 pm!**

**March 13, 27
April 10, 24
May 8, 22**

Address:

450 B Scarborough Golf Club Rd,
Scarborough, M1G 3V7

Advertisement

EDUARD MRACKA CPA
Chartered Professional Accountant

Business (Corporate) Tax
& Advisory Services | Personal Tax
and Tax Planning Services |
Preparation of Financial Statement
| Full Cycle Bookkeeping | Payroll Services

Email: EMRACKA@YAHOO.COM | Phone: 647-884-4034

For over 20 years, Nova Star has provided many satisfied customers with its video services.

Planning a wedding? | proud parents of a graduate? | throwing a baby shower? | celebrating your golden anniversary?

Contact us to make the best moments in your life unforgettable.
Nova Star is exactly what you need and at reasonable prices.

 647-892-6912

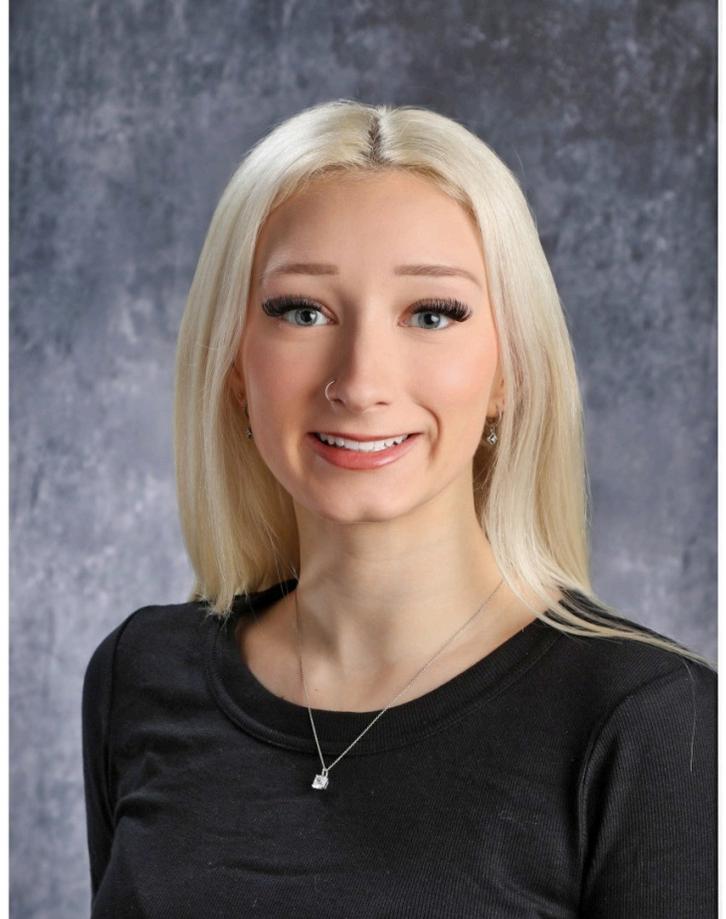
Winner of MMI Scholarship is Eliška Beneš

My name is Sam Eliška Beneš and I am this year's recipient of the Masaryk Memorial Institute Scholarship. Receiving this scholarship is an incredible honour, and I am deeply grateful to the Czech and Slovak community for their support and belief in my education. Being Czech has always been a foundational part of who I am. From speaking Czech at home and watching Krtek and O loupežníku Rumcajsovi as a child, to attending Saturday Czech school and later spending ten months studying in the Czech Republic, my heritage has shaped both my identity and my goals.

My father always emphasized the importance of preserving our language and culture, and his involvement in the Czech and Slovak Association of Ottawa and Canada has always inspired me. Like my Dad, I have tried to become actively involved in our community through volunteering at holiday celebrations such as Easter and Mikuláš, cataloguing books for the Czech library project and substitute teaching younger students. One of the most meaningful experiences I had was participating in Příběhy našich sousedů ("Stories of Our Neighbours"), where I interviewed Petr Dobiáš, a survivor of the communist regime. Preserving his story through a podcast deepened my understanding of our history and opened my eyes to the importance of historiography.

Beyond the Czech community, I have sought to apply the values of service and leadership I learned at home. I served as a Link Crew leader to support incoming grade nine students, completed co-op placements as a learning support teacher for students with Autism and as a paralegal assistant in a family law firm, and participated in the Mayor for a Day program, where I had the opportunity to share my vision for Ottawa's future. I also completed my school board's International Certificate Program, which further strengthened my appreciation for cultural exchange and global citizenship.

I am now in my first year at Concordia University in Montréal, pursuing a Bachelor's degree in Community, Public Affairs, and Policy Studies. My program blends political science, sociology,

economics, and law, allowing me to explore how public policy and social movements shape communities and social outcomes. Living in Montréal, a city with rich linguistic and cultural diversity, has reinforced my desire to work in fields that promote inclusion, justice, and intercultural understanding.

This scholarship has had a meaningful impact on my studies. With rising tuition costs and reductions in public student grant funding, financial support from community organizations plays an increasingly vital role in ensuring students can focus on their education. The support of my community provides not only financial assistance, but also motivation and encouragement to continue striving to make the world a better place.

Looking ahead, I hope to pursue further education whether through a teaching degree, a Master's in social work, or law school with the goal of contributing meaningfully to Canadian society while remaining closely connected to my Czech roots. I am committed to giving back to the community that has supported me, and I hope to continue representing our shared heritage with pride.

Thank you again for this generous scholarship and for investing in the next generation. Your support truly makes a difference.

Interview

With the Author of Bohemia, Jan Novotný

ND: Why did you write Bohemia?

JN: I never intended to write a book. For some time, I had this feeling that I was missing something; I couldn't really put my finger on it until it started to crystallize into this deep urge to go back to where I grew up, back to the Czech Republic. I didn't fully realize it until after I was back walking through the countryside of South/West Bohemia. Writing a book was really an afterthought.

ND: Are you glad you wrote it?

JN: Well, now that it's done, yes. But it really was a lot of work. I ended up doing eight total rewrites; all the earlier drafts just didn't seem right. I even gave up on this project twice, actually. Luckily, a few of my friends who saw the earlier drafts encouraged me to keep going, and now I am glad I did.

ND: Why?

JN: I guess there are two reasons. First, the process helped me to clarify what I experienced during my walks. Writing things down is a great way to make sense of one's thoughts and emotions; it's a good way to bring things into consciousness instead of letting them slide into the subconscious, where they join the forgotten mass of everything we have experienced. The second reason is frankly a bit more egoistic. Lots of people who read Bohemia reached out to me to tell me how the book has spoken to them. It really was nice to hear.

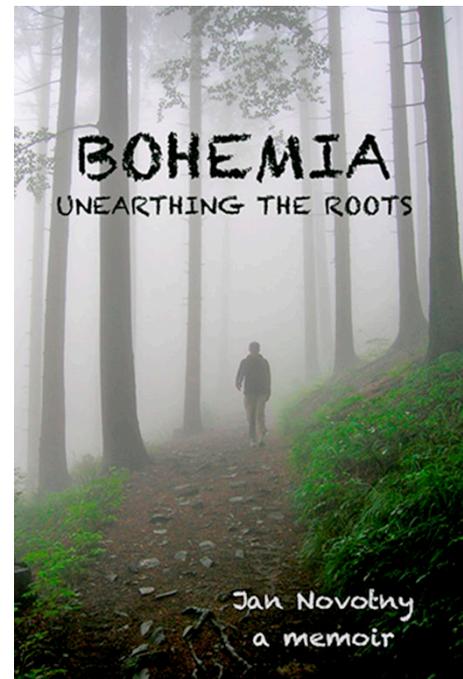
The most common themes were the relationships with our parents, the importance and effect of our formative years on who we are now, and how at the very base of us is the physical space and culture of our birthplace, and of our ancestors. As a bonus, there were some readers to whom the book spoke in ways I could never foresee; it's a particularly good feeling to touch people's lives in some positive way.

ND: And you walked alone?

JN: Yes, that was essential. I love my family and friends, but this kind of deep dive into our past requires solitude, a total immersion without any distraction. I even ditched my cell phone and told my family that "no news is good news," so they would not expect any. For me, it was a pilgrimage of sorts; I even had Pilgrimage in one of the early drafts of the title.

Jan Novotný published several short stories and photo essays in the monthly magazine Mladý Svět before emigrating to Canada in 1968. In Canada he published numerous essays and short stories in various publications. Jan is also an award-winning photographer with several exhibitions to his name.

Verum Verbum
Publishing

▼ Testimonials on page 10.

A beautiful memoir by a perceptive and original writer.

Bruce Grierson, author of *U-Turn* and *What Makes Olga Run*

A bohemian blend of travelogue, history, and family memoir. A not-to-be-missed insider's trip, of the heart, with master guide - writer, photographer Jan Novotný

Merrily Weisbord is an award-winning author, screenwriter, and journalist.

Jan Novotný's captivating "Bohemia – Unearthing the Roots" is the record of a walking adventure through the Czech Republic that reads like a fine novel.

Thomas Trofimuk, author of six novels including *The Elephant on Karlův Bridge*.

Bohemia makes points about memory and nostalgia, touching upon themes universal to the emigration experience.

Joseph F. Patrouch PhD, Professor, Central European Studies, U of A.

Jan Novotný invites us to accompany him to his homeland fifty years after his emigration to Canada. The Czech Republic he encounters lives alongside his memories of the land he left. If you want get to know the Czech soul, join Jan on his Bohemian foot journey.

Šárka Ponroy Vamberová, Consul of the Czech Republic (2023-2025).

Bohemia is available world-wide on Amazon

Art

Etcetera Art: Gallery and Auction House in Prague

Walking on Smetanovo nábřeží, a stunning art gallery can be seen: Etcetera Art (<https://www.etceteraart.com/>). Their elegant space, overlooking Prague Castle, offers a serene, naturally lit environment ideally suited for viewing art. The lower level is optimized for exhibitions requiring controlled lighting, while an integrated library provides access to a curated collection of art publications and reference materials.

Etcetera Art presents contemporary Czech artists and holds auctions twice per year, in November and April. Their auctions present a beautiful array of Czech contemporary and ultra-contemporary artists. One can browse their past auctions here: <https://www.etceteraart.com/cs/historie-aukci>

Currently on view in their gallery are “Anatomy of Art” by Robert Buček and Denisa Krausová, and “Framing the Ordinary” by Michaela Vrbková. Below is an overview of the artists on exhibit, as well as an overview of Czech contemporary art.

Michaela Vrbková (<http://michaelavrbkova.com/>) is a Czech contemporary artist who studied at the Faculty of Fine Arts in Brno under Professors Tomáš Lahoda and Petr Kvíčala, and at St Martin's College, University of the Arts London. Her work explores themes of borders and border-crossing, and has been exhibited internationally in cross-border cultural projects throughout Central Europe.

Robert Buček (1979) studied ceramics and stone at the Secondary School of Fine Arts before completing his degree at the Faculty of Fine Arts, Brno University of Technology, specializing in sculpture. He works primarily in stoneware and porcelain, creating unglazed installations. Denisa Krausová (born 1981, Jihlava) is a Czech painter, sculptor, and photographer who graduated from the Faculty of Fine Arts

▲ Etcetera - Anatomy of art

matter to its purest essence. This pursuit of simplicity and visual honesty runs as a thread through generations of Czech artistic thought, manifesting in the clean sculptural forms of Chlupáč, the optical austerity of Krůček, and the expressive abstraction of Kotík. Rather than ornamentation, it is restraint, structure, and geometric integrity that define the enduring character of Czech contemporary art.

ETCETERA ART is located at Smetanovo nábřeží 8, Praha.

Veronika Roux-Vlachová, FRSA

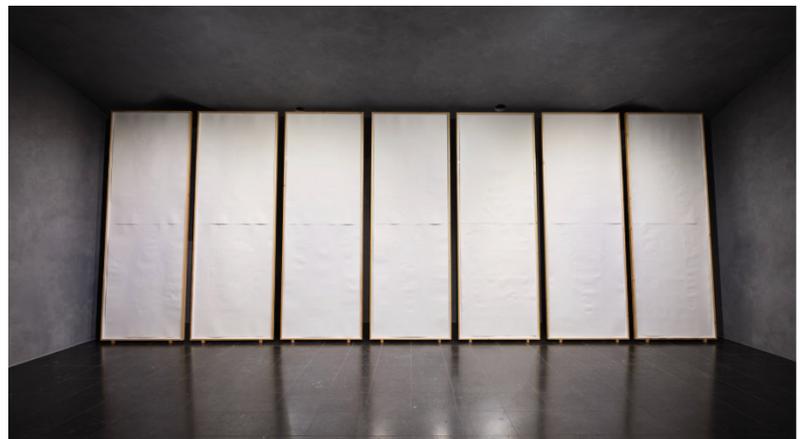
in Brno. Her autobiographical and narrative paintings combine traditional still life and landscape with collage techniques and fine drawing.

In addition to the art gallery and the auctions, there is a beautiful library area in the gallery, and Etcetera Art also features its “Publikace,” where one can purchase publications by artist—such as Jiří Staněk—as well as group-exhibition catalogues.

<https://www.etceteraart.com/cs/publikace>

Czech contemporary art is defined by its ability to evolve under political constraint, producing artists of remarkable originality. Some of the artists represented by Etcetera at auction include Jan Kotík (1916–2002), who moved from post-Cubism to bold abstraction, earning international recognition in Berlin. Václav Krůček explores light, space, and optical perception through minimalist mesh installations. Eduard Ovčáček (1933–2022) pioneered Czech lettrism, transforming the written word into powerful visual and political expression. Miloslav Chlupáč (1920–2008) brought quiet mastery to figurative sculpture, bridging Cubist tradition and modernist simplification. Together, they represent the depth and diversity of Czech artistic thought on the international stage.

Czech contemporary art is deeply rooted in a tradition of geometric precision and structural clarity. Drawing from the legacy of Cubism—a movement that found particularly fertile ground in Bohemia in the early 20th century—Czech artists developed a distinctive visual language built on the deconstruction of form, the interplay of planes, and the reduction of subject

▲ Etcetera - Framing the ordinary

▲ Library

▲ Publications

	<p>66 SVATOPLUK SLOVENČÍK (1934–1999) BEZ NÁZVU, 1992 kombinovaná technika, papír, nárn, rám, sklo, 90x72cm sign. Slovenčík 92</p>	
	<p>67 RUDOLF FILA (1932–2015) DVOJLIST Z KATALOGU VIII, 1996 kombinovaná technika, reprodukce, 21,6x42cm sign. R. Fila 96, na rubu pople díla</p>	<p>70 DALIBOR CHATRNÝ (1925–2012) BEZ NÁZVU, Z CYKLU A DEUX MAINS – OBOURUČNÍ MALBA, 1988 akryl, karton, kovová litina, 62x86,6cm sign. na rubu D. Chatrný 88, uvedeno v soupisu díla Dalibora Chatrného</p>
	<p>68 RUDOLF FILA (1932–2015) POKRIVENÉ LEŽATÉ OSMIČKY, 1996 kombinovaná technika, reprodukce, 21,6x42cm sign. R. Fila 2000, na rubu pople díla</p>	<p>80 000 Kč</p>
	<p>69 RUDOLF FILA (1932–2015) DVOJLIST Z KATALOGU I, 2000 kombinovaná technika, reprodukce, 21,6x42cm sign. R. Fila 2000, na rubu pople díla</p>	<p>59</p>

▲ From auction - November 2026

About Veronika Roux-Vlachova

Veronika Roux-Vlachova is a seasoned art appraiser and the founder of Roux Appraisals and VRV Finance and Strategy, where she merges her deep expertise in finance and real estate with her lifelong passion for the arts.

Residing in Montreal with her family, Veronika holds a professional designation from the International Society of

Appraisers. She leverages her multidisciplinary expertise to conduct comprehensive and methodologically rigorous art appraisals, in addition to overseeing the management of art collections for an international clientele. Her practice is informed by a distinctive perspective at the nexus of cultural insight, commercial acumen, and global experience.

Zajímavosti

VÍTE, ŽE...

Ochotníci to dotáhli až na UNESCO: České amatérské divadlo je světové dědictví

Výbor UNESCO v prosinci zapsal české amatérské divadlo na prestižní seznam nehmotného kulturního dědictví lidstva. Pro Českou republiku jde o desátý zápis na tento seznam.

Tradice stará přes dvě století

Amatérské divadlo představuje tradici, která v Česku existuje nepřetržitě více než dvě století. Nachází se na seznamu UNESCO společně s dalšími českými tradicemi jako jízda králů, sokolnictví, loutkářství nebo modrotisk.

Podle ministerstva kultury jde o nejrozsáhlejší statek, který Česko na seznamu UNESCO nyní má. V současnosti působí v České republice přes 3500 aktivních amatérských divadelních souborů sdružujících přibližně 100 tisíc lidí.

Unikátní fenomén v evropském měřítku

V Praze je zhruba 600 amatérských souborů, v Jihomoravském kraji jich působí kolem 400. Následuje Středočeský, Moravskoslezský a Královéhradecký kraj.

Podle předsedy Amatérské divadelní asociace Jakuba Pilaře je systém divadelních přehlídek, postupových i nepostupových, ve světě zcela jedinečným jevem.

Historické kořeny

Kořeny ochotnického hraní sahají až do 12. století, ale svou dnešní podobu začalo získávat koncem 18. století. Za národ-

ního obrození sloužilo k podpoře českého jazyka, v době komunismu poskytovalo prostor umělcům, kteří nesměli vystupovat veřejně.

Vlasta Chramostová například provozovala bytové divadlo, když nesměla veřejně vystupovat.

Jiráskův Hronov jako vrchol amatérské tvorby

Vrcholem amatérské tvorby je mezinárodní divadelní festival Jiráskův Hronov s téměř stoletou tradicí. Jedná se o nejstarší kontinuálně probíhající festival amatérského divadla v Evropě.

Plány do budoucna

Ministerstvo kultury připravuje projekt "Amatéri sobě", který v roce 2026 nabídne celostátní oslavy a kulturní akce. Ředitelka festivalu Jiráskův Hronov Šárka Čmelíková doufá, že zápis na seznam UNESCO přivede k ochotnictví více mladých lidí. Současná situace se totiž potýká s nedostatečnou generační obměnou.

Společenský význam

Amatérské divadlo vedle uměleckého působení posiluje komunitní život a v mnoha obcích představuje centrum společenského dění. Hraje se často tam, kde by žádná jiná živá kultura nebyla.

Ministr kultury v demisi Martin Baxa uvedl, že hraní amatérského divadla je v České republice výjimečné rozsahem, kontinuitou i schopností reagovat na společenské proměny. Zápis podle něj představuje uznání práce tisíců amatérských divadelníků obohacujících kulturní život měst a obcí.

History

From the history of Czech and Slovak Immigration to Canada

Immigration from the Czech and Slovak lands has a long history in Canada. “Hungry emigration” from Austria-Hungary during 1860 to 1914 was the first wave of immigration to Canada. It was driven by rural poverty, land shortages, and agricultural stagnation. Over 3.5 million people went to seek opportunities in the USA and Canada. Migration continued after WWI and was mostly driven by dissolution of the empire and post-war chaos.

A large influx of Czechs to Canada occurred after 1920 since the Canadian immigration policies were very liberal at that time. Many Czechs and Moravians settled in the prairies or southern Ontario where they became farm owners, or in Alberta and British Columbia and worked in mines. In the following ten years the number of Czechs in Canada tripled.

▲ Foto: Facebook / Family farming in Ontario and Saskatchewan in 1920

Prior to WWI, the nucleus of the Czech community in Canada was located in Winnipeg where the Czechoslovak associations started to form after WWI. The Czechoslovak Supportive Association (CSSA established in Winnipeg in 1913) was the oldest, while CSSA in Montreal was the most active one: organizing balls, theatrical performances and lectures, and paying health allowances. A Toronto branch office was established in 1927.

Czechs in Canada were considerably outnumbered by Slovaks at that time; therefore, the first organizations and newspapers were managed by Slovaks. In 1927, social life of the diaspora started to flourish: another three branches were opened and the Slovak Catholic Sokol was formed. The first school for children and the beginning of Czech theatre also originated at this time.

German fascism, the Munich Agreement, and a takeover of the country caused a new wave of immigration to Canada. A meeting of the Czech president Edward Benes with a Toronto delegation of countrymen in Chicago in June 1939 inspired the formation of a united committee and eventually the foundation for the National Alliance of Slovaks, Czechs, and Sub-Carpathian Ukrainians, later called the Czech and Slovak Association in Canada.

▲ Foto Facebook/ President Benes in Chicago, 1939

Another wave of immigration took place after 1945, and especially after the communist putsch in 1948, when about 300,000 people, mostly political immigrants, came to Canada from Czechoslovakia.

To be continued.

Zdenka Novak

Zimní a letní olympiády

Na olympijských hrách mi vždycky vadilo, že člověk může sledovat jen jednu disciplínu, zatímco ostatní mu utíkají pod rukama. V životě jsem byl osobně jen na dvou olympiádách: na letní v roce 1984 v Los Angeles a na zimní o čtyři roky později v Calgary.

V Los Angeles jsem neměl oficiální zastoupení, přinášel jsem zprávy z terénu. Všechno jsem nahrával na kazetový magnetofon, pak zavolal do studia a někdo si pro kazetu přišel. Takhle jsem mezi diváky dělal záznamy hlavně z cyklistiky, maratonu žen, košíkové i z kopané, která se hrála v Pasadeně. Olympiádu se mnou komentovali Karel Drážďanský a Karel Jezdinský. Protože se Československo her nezúčastnilo, bylo dost rozhlasového času jak pro vysílání Svobodné Evropy, tak i pro Hlas Ameriky, který zastupoval Pavel Pecháček.

Losangeleské hry byly zároveň poznamenané politikou. Po sovětské invazi do Afghánistánu se Spojené státy nezúčastnily olympiády v Moskvě 1980 a východní blok se v roce 1984 pod vedením Sovětského svazu pokusil „oplácet“ bojkotem. Oficiálně se mluvilo o nezajištěné bezpečnosti sportovců a o špatném ovzduší v Los Angeles – obě vysvětlení působila absurdně. Z východní Evropy přijeli pouze sportovci z Rumunska a Jugoslávie, kteří naopak cítili velkou podporu publika.

Pamatuji si i fotbalový turnaj, který byl bojkotem přímo ovlivněn. Týmy z východní Evropy – SSSR, Československo a NDR – byly nahrazeny Norskem, Západním Německem a Itálií. Kanada hrála ve skupině B v Bostonu, remizovala s Irákem 1:1, prohrála s Jugoslávií 0:1, ale zvítězila 3:1 nad Kamerunem; vítěznou branku dal Slovák Igor Vrablic v 72. minutě. Ve čtvrtfinále Kanada vedla proti Brazílii, zápas skončil 1:1 a na penalty vyhráli Brazilci 4:2. Silným zážitkem pro mne byl semifinálový zápas Jugoslávie s Francií v Pasadeně: Francouzi vyhráli v prodloužení 4:2, Jugoslávci dohrávali o devíti hráčích, a Francie pak získala zlato vítězstvím 2:0 nad Brazílií.

Z hlediska medailí dominovaly Spojené státy (83 zlatých), překvapivě druhé bylo Rumunsko s dvaceti zlatými. Kanada získala 10 zlatých, 18 stříbrných a 16 bronzových.

▲ XXV. Zimní olympijské hry, rychlobruslení - 1500 m, muži, 19. Února 2026, Milán. Metoděj Jílek.

Před odjezdem z Československa v roce 1980 jsem mluvil s filozofem Ladislavem Hejdánkem, který chválil Svobodnou Evropu za to, že dokáže být kritická i k situaci na Západě. Zkusil jsem to tedy i v Los Angeles a udělal jednu kritickou reportáž o hrách. Nebylo to nic skandálního: zmínil jsem, že jsem na házenou do Fullertonu jel městskou dopravou téměř sedm hodin, že sportoviště jsou od sebe velmi vzdálená, časový rozvrh nevyhovuje a ovzduší je špatné. „Negativní“ reportáž však v redakci, hlavně v Mnichově, vyvolala takový rozruch, že ji nakonec neodvysílali. O to zvláštnější pak byly dopisy z Prahy: „Slyšeli jsme tě na Svobodné Evropě, ale jaké to tam skutečně bylo?“ Nebylo to pro mne nejlepší vysvědčení.

Druhou olympiádu jsem zažil v Calgary v roce 1988. I tady byla cítit změna doby, ale také to, že československý sport tentokrát tolik nezářil: bez zlata, se stříbrem Pavla Ploce na středním můstku a bronzem Jiřího Malce ve stejné disciplíně. Na skoky na lyžích jsem se bohužel nedostal – pořadatelé kvůli počasí změnili program a skákalo se o den později. Škoda.

Z Calgary si ale silně pamatuji hokej. Komentoval jsem zápas SSSR–Finsko, kdy Finové drželi senzační remízu 1:1 až do závěru a Lehtonen v předposlední minutě vstřelil vítězný gól. Ten moment jim otevřel cestu k senzační stříbrné medaili. Československo skončilo v hokeji šesté. Běžně jsme sedávali i s novináři z Československa a bavili se spolu, i když se občas ozvala obvyklá fráze: „Za zavřenými dveřmi zde pracuje štvavá vysílačka Svobodná Evropa.“ Naše zázemí a studia přitom byla stejná jako u ostatních stanic.

Když se řekne zimní olympiáda, pro mnoho lidí u nás je to stejně hlavně Nagano 1998. Ten turnaj zůstává pro mne dodnes nejhezčí olympijskou hokejovou vzpomínkou: ve čtvrtfinále výhra nad Spojenými státy 4:1, v semifinále Kanada 2:1 a ve finále Rusko 1:0 brankou Petra Svobody. A pak ta symbolika: jediný úspěšný nájezd Roberta Reichela a Dominik Hašek, který chytil všechno.

Právě tahle nostalgie často vytváří očekávání i u nových her – a člověk si říká, jestli se to někdy může zopakovat. Letos taková naděje chvíli visela ve vzduchu, ale skupina ji rychle přibrzdila: prohra 0:5 s Kanadou, výhra 6:3 nad Francií a prohra 3:4 v prodloužení nás poslaly do předkola play-off s Dánskem, které jsme vyhráli 3:2. Ve čtvrtfinále jsme pak po dobrém výkonu prohráli s Kanadou 3:4 až v prodloužení.

Výraznou stopu tentokrát zanechali Slováci, kteří došli až do semifinále, kde podlehli Američanům 2:6. Finále tak bylo záležitostí zámořských mužstev Kanady a Spojených států.

Českou účast letos nejvíc rozzářil devatenáctiletý rychlobruslař Metoděj Jílek: zlato na 10 km a stříbro na 5 km. Narodil se v Praze 11. června 2006. Začínal v pěti letech na kolečkových bruslích, a protože inline není olympijská disciplína, přešel na rychlobruslení. Měří 193 cm. V květnu 2025 odmaturoval na gymnáziu a na vysoké škole studuje obor kondiční trenér. Mluví anglicky a španělsky, dbá na stravu a podle vlastních slov nikdy neochutnal alkohol.

Další zlatou medaili v Miláně a Cortině d'Ampezzo získala snowboardistka Zuzana Maděrová v paralelním obřím slalomu. Snowboardkrosařka Eva Adamczyková-Samková k tomu připojila stříbro.

Informace z fotbalu jsou na webové stránce: fotbal.zpravy.ca

Aleš Březina

Foto Metoděje Jílka převzato z webu Deník.cz

Sport

Když odejde kapitán

Vratme se do období první republiky. Moji rodiče chodili na Obchodní akademii v Hradci Králové a maminka vyprávěla, že jednoho z jejich spolužáků prý při fotbale kopli do břicha a on za čtrnáct dnů zemřel. Proto jsem směl hrát fotbal pouze na betonovém dvorku u garáží a nemohl jsem se přihlásit do žádného klubu mladších žáků.

Až někdy v šesté třídě došlo ke kompromisu. Na blízkém stadionu, kde bylo za tribunou i hřiště na házenou, jsem se mohl přihlásit k panu Paškovi, který vedl oddíl mladších žáků. Nadšený ze mne nebyl – sotva jsem dohodil k brance. Abych v tom nebyl sám, pozval jsem i spolužáky: Vládu Čejku, Péta Nováka a Jardu Fialu. Z této skupiny dal jedinou branku pouze Péta Novák, a to při jednom předzápase, který jsme prohráli 2:4.

Pak přišli další spolužáci, kteří byli lepší než my, což nebylo tak těžké: Míla Bonner a nakonec i Vláda Čumpl. Jenže to už byla jiná kategorie. Vláda hrál skvěle házenou, byl výborný běžec a do výšky dokázal straddlem přeskočit sám sebe, tedy skočit tolik, kolik měřil. Na co sáhl, to mu šlo. Rychle se prosadil v žácích Slavie a brzy přešel i do dorostu, kde hráli Petr Pína a v brance stál Korger řečený Gory.

Tak rychle, jak jsme začínali, jsme také mizeli. Jeden po druhém jsme s házenou skončili – až na Vládu Čumpla. Na něj jsme už chodili jen jako diváci. Bylo neuvěřitelné sledovat, jak se odrazil za brankovištěm, prosvítl zakázaným územím s hlavou těsně nad zemí a téměř na brankové čáře nezadržitelně poslal míč do sítě.

V té době chytal za Slavii legendární brankář inženýr František Arnošt (zemřel 24. srpna 2004 v Novém Boru, kde působil jako sklářský inženýr). Byl průkopníkem – chytal s kontaktními čochkami. To se mu stalo osudným v roce 1961 v Münsteru, kdy Československo hrálo ve finále s Rumunskem. V normálním čase skončil zápas 7:7, ale Arnošt nemohl v prodloužení pokračovat, protože hala byla tak zakouřená, že čochky nevydržely, a do branky musel náhradník Vícha. Mistrovského titulu se Arnošt dočkal až v roce 1967.

Rád bych opravil článek na webu handball.cz, kde se uvádí, že Vláda začínal s házenou až v dorostu. Podle zmíněného webu: „Na podzim roku 1967 narukoval na vojnu do RH Cheb. Během dvouleté služby zde hrál nejvyšší soutěž a strávil v Chebu dvě kompletní ligové sezony až do roku 1969. Po návratu z vojny se opět vrátil do Slavie Praha, kde zůstal věrný až do roku 1983 a po většinu této doby působil v nejvyšší soutěži jako jedna z opor týmu.“

Koncem sedmdesátých a na začátku osmdesátých let vedl slávistické házenkáře trenér František Táborský. Pod jeho vedením se Slavii podařilo dvakrát vybojovat třetí místo v ligové soutěži a tým dokázal několikrát porazit i slavnou Duklu, která v roce 1984 ovládla Pohár mistrů evropských zemí. Díky těmto úspěchům se Slavia představila také v evropských pohárech.

Pamatuji si naše poslední setkání v roce 1980 před mým odjezdem do Kanady. Slavia tehdy hrála v hale v Edenu proti Benfice Lisabon. Postoupila až do čtvrtfinále, kde vypadla

s pozdějším vítězem soutěže VfL Gummersbach. V této úspěšné éře byl Vladislav Čumpl kapitánem týmu.

Po ukončení prvoligového působení ve Slavii v roce 1983 se s aktivní házenou ještě nerozloučil a několik let hrál pro radost za Lokomotivu Vršovice.

Lokomotiva Praha Vršovice tehdy uspořádala zájezd do Kanady a Spojených států. Jedna večere se konala na Masaryktownu v Novém domově, kde jsem byl redaktorem. Vláda se zeptal, zda mne někdo nezná, dostal na mne telefonní číslo a zavolal mi – jenže už druhý den odlétal. Zeptal jsem se, z kterého terminálu poletí, a dojel jsem na letiště. Měli jsme málo času, ale přesto jsme stačili mnohé probrat. Věděl jsem, že poslouchá Hlas Ameriky, kde zazněl můj rozhovor s obráncem Slávou Ďurišem. Na rozloučenou mi dal vlajku Lokomotivy Vršovice. Visí na mé knihovně dodnes.

Po skončení hráčské kariéry zůstal házené věrný. Stal se rozhodčím a dlouhá léta řídil utkání napříč domácími soutěžemi – od nejnižších až po extraligu. Následně působil jako časoměřič při zápasech v hale Slavie a zůstal tak součástí klubového života.

Házená byla pro Vladislava Čumpla nejen sportem, ale i rodinnou tradicí. Jeho první manželka Olina hrála první ligu za Slavii a ve slávistické tradici pokračovaly i jeho dcery Petra a Vladka. Rodinnou házenkářskou stopu dnes nesou také vnuci Kryštof, Matouš a Mikuláš.

Vladislav Čumpl zasvětil házené a slávistickým barvám celý život – jako hráč, kapitán, rozhodčí i nepostradatelný člen klubové rodiny. Slavia Praha v něm ztrácí výraznou osobnost a člověka, který byl s klubem spjat po několik desetiletí.

Vladislav Čumpl zemřel 5. února 2026.

UNESCO

Terchovská muzika

Terchová je obec a známe turistické centrum v slovenskom pohorí Malá Fatra. Ide o typickú dedinu na kopaniciach, ktorú charakterizuje veľké množstvo okolitých osád. Terchová je aj dôležité kultúrne centrum v Žilinskom regióne s pravidelnými akciami. O Terchovej sa hovorí, že ide o dedinu s najväčšou koncentráciou hudobníkov (muzikantov a spevákov) na meter štvorcový – doslova v každom dome žije nejaký hudobník. Terchovskí muzikanti sú okrem toho mimoriadne všestranní a zvyčajne ovládajú hru na viacerých nástrojoch. Bez problémov zvládnu

party spoluhráčov v sláčikovej hudbe a vedia hrať na píšťalkách či heligónke.

Výrazom „Terchovská muzika“ alebo „nebeská muzika“ sa označuje tradičná archaická ľudová hudba spätá s Terchovou, ako aj s dedinami či osadami v okolí, keď každá dedina mala svoj osobitý hudobný štýl. Názov „nebeská muzika“ má korene v prastarej legende, ktorá hovorí, že „terchovská zem je reliktom zatúlanej nebeskej hviezdy, ktorej dvorní hudobníci – nebeská muzika – boli prvými osadníkmi Terchovej“.

auditóriom medzinárodného výboru UNESCO v podaní skupiny „Ťažká muzika“. Po schválení zápisu „Terchovskej muziky“ sa táto skupina znova naživo rozohrala v samotnej rokovacej sále a všetkých delegátov strhla opäť k potlesku.

„Terchovská muzika“ ako chránená entita je charakterizovaná osobitým vokálno-inštrumentálnym prejavom, keď hudobná produkcia je tvorená 3- až 4-členným sláčikovým obsadením, ako aj malou dvojstrunnou basou. Typický je tiež výrazný viachlasný spev všetkých muzikantov. Okrem tejto hudobnej a vokálnej stránky musíme zdôrazniť aj spätosť „Terchovskej muziky“

Nedá sa povedať, kedy presne „Terchovská muzika“ vznikla ako „ľudový prejav“, lebo sa prirodzene dedí ústnym podaním z generácie na generáciu. Prvé zmienky či dôkazy o „Terchovskej muzike“ pochádzajú z prelomu 19. a 20. storočia, keď v osade Kvočkovia pôsobila terchovská trojčlenná hudba nazvaná „Kvočkovská muzika“. Môžeme povedať, že od začiatku 20. storočia si „Terchovskú muziku“ vďaka jej jedinečnosti všímajú nielen odborníci, ale dostáva sa aj do povedomia širokej verejnosti. Príkladom je účinkovanie „Ištvaniarkej muziky“ pod vedením Franca Baláta vo filme Jánošík režiséra Martina Friča z roku 1935. V 80. rokoch zasa slovenský etnológ a režisér Martin Slivka zdokumentoval hudobnú kultúru tohto kraja vo filmoch „Terchovská muzika“ a „Muchovci“.

„Terchovská muzika“ je od roku 2013 pod ochranou UNESCO ako súčasť nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva. Obecne, ako typická súčasť takého dedičstva, sú uvádzané hudba, tanec, národné rituály a mytológia, poznatky a praktiky vzťahujúce sa na prírodu a svet, skúsenosti spojené s tradičnou výrobou, ako i osobitné kultúrne prostredia.

Do Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva bola muzika zapísaná 5. decembra 2013 na zasadnutí Medzivládneho výboru UNESCO na ochranu nehmotného kultúrneho dedičstva v Baku. Pri tejto príležitosti naživo zaznela terchovská muzika pred celým

s tancom zvaným „krútená“. Tanec ovplyvnil samotný hudobný štýl, ktorý je temperamentný, zemitý, s rýchlymi medzihrami „do skoku“ a pomalšími spevnými pasážami s názvom „vlekom“. Muzika je prepojená aj s miestnou kultúrou a identitou. Spätosť s identitou znamená, že „Terchovská muzika“ je súčasťou kultúrnej identity komunity a odovzdáva sa z generácie na generáciu. „Terchovská muzika“ tak neoznačuje iba inštrumentálne obsadenie, ale aj celú príslušnú hudobnú tradíciu.

Inak povedané, „Terchovská muzika“ je spätá s piesňovým repertoárom, ľudovým tancom terchovská krútená, resp. čardášom a vlastným hudobným štýlom a interpretmi, ktorí ju pokladajú za kľúčovú súčasť svojej kultúrnej identity a produkt svojej duchovnej výbavy.

Terchová a „Terchovská muzika“ sú tiež späté s festivalom „Jánošíkove dni“, ktorý sa každoročne koná práve v obci Terchová. Za oficiálny počiatok tradície Jánošíkových dní sa považuje rok 1963, keď bolo stretnutie zorganizované vo Vrátnej pri príležitosti pripomienky 250. výročia smrti Juraja Jánošíka. V roku 1963 sa podujatia zúčastnilo takmer 20 tisíc návštevníkov, ktorí videli predstavenia muzikantov, spevákov, tanečníkov, ako aj recitovanie básní. Zásadná zmena sa udiala v roku 1988, odkedy sa festival koná v Terchovej, a to v terchovskom amfiteátri „Nad Bôrami“. Terchová je takto unikátna tým, že nikde inde na Slovensku či v Európe neexistuje porovnateľná obec, ktorá by zo svojich vlastných zdrojov dokázala zorganizovať niekoľko-

hodinový bohatý folklórny program na veľkom pódiu, a to za účasti všetkých generácií.

Od roku 1991 má festival charakter medzinárodného festivalu. V roku 2025 sa konal už 63. ročník festivalu Jánošíkove dni, pričom zároveň išlo o 34. ročník so zahraničnou účasťou – celková zahraničná účasť počas týchto 34 rokov sa odhaduje na niekoľko desiatok tisíc účinkujúcich z viac ako 30 krajín sveta. Vyzdvihuje sa pritom účasť vystupujúcich z krajín, ako sú napríklad Belgicko, Bolívia, Bulharsko, Česko, Francúzsko, Chorvátsko, Lotyšsko, Litva, Macedónsko, Maďarsko, Mexiko, Nový Zéland, Nemecko, Poľsko, Rakúsko, Rumunsko, Srbsko, Švédsko, Taliansko či Ukrajina.

V súčasnosti festival trvá päť dní (v roku 2025 bolo týchto päť dní spomínaných ako „päť dní na veselí“) a vystúpenia sa konajú na rôznych miestach Terchovej i Žiliny (amfiteáter Nad Bôrami, Terchovec, kultúrny dom, miestne galérie, námestia a symbolické lokality, ako vrch Oblaz či osada Jánošovia). Jánošíkove dni pravidelne navštevujú desiatky tisíc divákov. Do Terchovej v rokoch 2004 a 2009 prišlo 75 000 ľudí a v rekordnom roku 2018 to bolo 82 000 ľudí. Podujatie v roku 2025 organizovala obec Terchová, Žilinský samosprávny kraj – Krajské kultúrne stredisko Žilina a CIOFF (Medzinárodná rada organizátorov folklórnych festivalov a ľudového umenia). Finančne sa podieľal aj slovenský Fond na podporu umenia a ďalší partneri. V roku 2025 sa predstavilo vyše 1 650 účinkujúcich zo Slovenska a zahraničia.

Súčasťou festivalu sú rôzne sprievodné akcie, ku ktorým patria výstavy ľudových umelcov, profesionálnych výtvarných umelcov, fotografov, ako aj zberateľov,

ukážky ľudových remesiel, audiovizuálne programy a prezentácie knižných noviniek. Podujatie v Terchovej je niekedy opisované ako „terchovský štátny sviatok“ a jeho neodmysliteľnou súčasťou je od roku 1968 kónský vozový sprievod, ktorý tvoria aj krojovaní furmani a muzikanti. Súčasťou sprievodného programu je tiež omša za nositeľov ľudových tradícií (za aktívnej účasti krojovaných muzikantov a spevákov).

Terchovská muzika je živým dôkazom bohatého kultúrneho dedičstva Slovenska, ktoré si zachováva svoju pôvodnú podobu a kontinuitu. Zápis terchovskej muziky do Svetového zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva je poctou všetkým generáciám ľudí z Terchovej a okolia, ktorí zachovali poklady predkov pre súčasný svet. Ide o najvýznamnejšie a najvyššie ocenenie vôbec, aké sa tradičnej kultúre môže dostať.

Advertisement

UNIT 513-452 SCARBOROUGH GOLF CLUB ROAD

\$465,000

2 + 1 Bedrooms | 2 Bathrooms | Juliette Balcony | 1203 SqFt

Welcome home! Adult lifestyle life lease building for people 55 plus. 2+1 bedrooms, 2 washroom 1203 square foot open concept living/dining unit with a direct south ravine view. Split bedroom layout. Low rise building with a full calendar of events. Serene community surrounded by nature - Spectacular grounds such as this are incredibly rare in the city! This lifestyle has it all, even the incredibly popular "Prague" restaurant is just steps away. Use of common facilities creates a sense of community and well being, at Masarykpark, which include a three story glass atrium, terraces, lounges, library, meeting room an exercise room, guest suite and outdoor recreation!

For all photos visit www.OurTour.ca

RE/MAX ROUGE
THE REALTY LIFE BRAND
Michael Bellmore- REALTOR®
Corinne Stewart-BROKER
Jessica Stewart- REALTOR®

(905) 242-4117
www.TorontoLifeLease.Com

Czech schools across Canada

Calgary Czech School
www.calgaryczechschool.ca
Contact:
admin@calgaryczechschool.ca

Czech School in Edmonton
www.czechschoolinedmonton.com
www.facebook.com/ceskaskolaedmonton
Contact:
czechschoolinedmonton@gmail.com

**Kitchener
Czech Language Classes**
[www.stlouis.wcdsb.ca/
programsandcourses/il/elementary/](http://www.stlouis.wcdsb.ca/programsandcourses/il/elementary/)
Contact: helena.klapetek@wcdsb.ca

Montreal Czech Language Classes
[www.ceskaskolamontreal.wixsite.com/
my-site](http://www.ceskaskolamontreal.wixsite.com/my-site)
Contact:
ceskaskolamontreal@gmail.com

Czech School Ottawa
www.skolaottawa.ca
Contact:
skolaottawa@gmail.com

Toronto Czech Language Classes
www.masaryktown.ca/czech-school
Contact:
Office@masaryktown.ca

Czech school in Vancouver
[www.facebook.com/
groups/1929670177510034](https://www.facebook.com/groups/1929670177510034)
Contact:
scjk2024@gmail.com

Recipe

Zajíčci s meruňkami a hřebíčkem

by Josef Marsalek

Těsto:

360 g hladké mouky
100 g mléka
50 g smetany (33 %)
70 g másla
60 g cukru krupice
1 ks vejce (M)
80 g nasekaných sušených
meruněk
15 g droždí
3 g soli
1 g mletého hřebíčku
kůra z 1 pomeranče

Na potření:

1 ks vejce (M)

Po upečení:

50 g meruňkového džemu
25 g pomerančové šťávy

Postup

Do mísy navážíme všechny ingredience kromě másla, soli a nasekaných meruněk. Hněteme asi 5 minut, poté přidáme sůl a máslo a pokračujeme v hnětení, dokud nezískáme pevné a pružné těsto. Úplně na závěr krátce zamícháme nasekané meruňky.

Těsto dobře přikryjeme a necháme nakynout při pokojové teplotě na dvojnásobnou velikost.

Vykynuté těsto rozdělíme na 8 stejných kousků a z každého vyválíme pramen o délce 30 cm. Z jednoho konce odsekne 4cm kousek a z druhého 8cm. Nejdelší kus stočíme do tvaru šneka. Z jedné strany k němu přitiskneme menší kousek (ocásek). Delší kousek nařízeme do poloviny a vytváříme z něj hlavu s oušky. I tento kousek přimáčkneme ke šneku na opačné straně.

Tvary odkládáme na plech s papírem na pečení, kouskem meruňky znázorníme čumáček a oči a necháme nakynout. Poté potřeme rozšlehaným vejcem a pečeme při 180 °C asi 10–12 minut dozlatova. Ihned po upečení potíráme rozvařeným meruňkovým džemem s pomerančovou šťávou.

www.marasalkovo.cz

Rady právníka z Prahy

Zjistila jsem, že můj dědeček je zapsán v českém katastru nemovitostí jako vlastník nemovitosti. Společně se sestrou, která žije v České republice jsme zdědily majetek, který dědeček měl v USA, ale o dalších nemovitostech v České republice jsme nevěděly. Nemám však o nemovitosti v České republice zájem. Je tedy možné, aby získala danou nemovitost pouze má sestra? Jak můžeme postupovat?

Ano, je to možné, jelikož v rámci dědického řízení je možné uzavřít dědickou dohodu, která umožňuje, aby se dědicem stala např. jen Vaše sestra. V dědickém řízení je vhodné mít právního zástupce, protože notář projednává dědictví za účasti dědiců, popřípadě jejich právních zástupců. Dědické řízení je v České republice zpravidla zahajováno z moci úřední (tzv. automaticky) poté, co se soud dozví, že zůstavitel zemřel. Tyto údaje se dozvídá soud od českých institucí. Pokud osoba zemře v zahraničí, nemá se soud o úmrtí, jak dozvědět. Proto je vhodné připravit tzv. návrh na projednání dědictví.

S návrhem Vám pomůže advokát. Je vhodné obrátit se na advokáta, o kterém víte, že se zabývá dědickými řízeními se zahraničním prvkem. Takový advokát přesně ví, jaké dokumenty je třeba předložit, aby mohlo být o dědictví rozhodnuto co nejdříve.

Vždy budete při dědickém řízení v České republice potřebovat dokumenty jako úmrtní list zůstavitele; doklad o tom, že jste jeho právními nástupci (rodné listy – Vaše, Vašich rodičů); závěť, pokud ji dědeček sepsal a další dědické dokumenty které máte k dispozici. Notář pověřený tímto případem Vás, popřípadě Vašeho právního zástupce seznámí, co bude v daném případě z Vaší strany potřeba doložit.

JUDr. Jaroslav Horký

H&P-LAW, s.r.o.

Sokolovská 6/85,
186 00 Praha– Karlín,
IČO: 01542460

Tel.: +420 221 719 041, Email: info@ak-hp.cz

H&P-LAW

JSME TU PRO VÁS.

Veškeré právní služby na území České republiky.

- Občanské právo
- Obchodní právo
- Správa majetku
- Ostatní právní poradenství

SOKOLOVSKÁ 6/85, 186 00 PRAHA 8, ČESKÁ REPUBLIKA

Tel. (+420) 221 719 041
Fax. (+420) 221 719 059
email: info@ak-hp.cz

www.ak-hp.cz

H&P-LAW

HORREN
Realitní kancelář

Už víte, na koho se obrátit ...

- PRONÁJEM A PRODEJ NEMOVITOSTÍ
- PORADENSTVÍ V OBLASTI INVESTIC DO NEMOVITOSTÍ
- PRÁVNÍ PORADENSTVÍ
- SPRÁVA NEMOVITOSTÍ

**POBŘEŽNÍ 6/58
PRAHA 8 - KARLÍN 186 00
ČESKÁ REPUBLIKA**

TEL. (+420) 221 719 041
FAX. (+420) 221 719 059
E-MAIL: info@horren.cz

www.horren.cz

ONLINE CZECH CONVERSATION COURSES

MARCH 23 – MAY 20, 2026 (9 WEEKS)

Classes for adults and teenagers

- **Beginner 1** Tuesday 7 PM
OR Wednesday 11 AM
- **Beginner 2** Monday 8 PM
OR Wednesday 5 PM
- **Intermediate** Wednesday 12 PM OR 7 PM
- **Advanced** Tuesday 5 PM

**1 HOUR
LESSONS**

4-8 students per group

Course fee \$150

To Register:
Renata Smolíková, Pavel Oškrkaný
konverzacecs@gmail.com

skolaottawa.ca/our-courses/

Canadian
Institute for
Czech
Music

A Czech Opera Double Bill

Dvořák's
Tvrde Palice
& *(The Stubborn Lovers)*

Blodek's
V studni
(In the well)

presented in Czech with English surtitles

3:00PM on March 29th, 2026

Christ Church Deer Park

Toronto, ON

Tvrde Palice cast:

Lenka - Grace Quinsey
Toník - David Walsh
Řeřicha - John Holland
Říhová - Catharin Carew
Vávra - Austin Larusson

for tickets and information, visit:

canczechmusic.ca

Visit us on our social media:

Facebook - Canadian Institute of Czech Music
Instagram - [canczechmusic](https://www.instagram.com/canczechmusic)

V Studni cast:

Lidunka - Thera Barclay
Vojtech - Alexander Cappellazzo
Janek - John Holland
Veruna - Alexandra Beley

Pianist - Vlad Soloviev

Contact:

canczechmusic@gmail.com
647-969-3498

SAVE THE DATE

JARNÝ PLES

VYCHODNA SLOVAK DANCERS

APRIL 25, 2026

GERMAN CANADIAN CLUB HANSA (HANSA HAUS)
6650 HURONTARIO STREET, MISSISSAUGA, ON L6W 3N1
ENTERTAINMENT PROVIDED BY DD BAND

Czech and Slovak Community Calendar | 2026

MARCH

March 22 @ tbc	Easter Market MMI	MasarykPark Homes 452 Scarborough Golf Cl Rd
March 29 @ 5 pm	Martin Karlíček, Piano Nocturnes in the City	St. Wenceslaus Church 496 Gladstone Ave
March 29 @ 3 pm	Czech Opera - Tvrdé Palice and V Studni Canadian Institute for Czech Music	Christ Church Deer Park 1570 Yonge Street

MAY

May 3 @ 5 pm	Ivan Ženatý and Martin Kasii Nocturnes in the City	St. Wenceslaus Church 496 Gladstone Ave
May 31 @ 5 pm	George Grosman Jazz Quartet Nocturnes in the City	St. Wenceslaus Church 496 Gladstone Ave
May - date tbc	Czech Opera - Rusalka Canadian Institute for Czech Music	Windsor and Toronto

JUNE

Jun 20 @ tbc	Czech and Slovak Festival MMI	Masaryktown Park 450 Scarborough Golf Club Road
--------------	---	---

SEPTEMBER

Sept 19 @ 1 pm - 7 pm	Czechtobefest MMI	Masaryktown Park 450 Scarborough Golf Club Road
-----------------------	-----------------------------	---

OCTOBER

Oct 24 @ 10 pm	Sokolský běh republiky Sokol	Masaryktown Park 450 Scarborough Golf Club Road
Oct - date tbc	Concert - Czechoslovak Independence Day Consulate General / Nocturnes in the City	St. Wenceslaus Church 496 Gladstone Ave
Oct / Nov - date tbc	New Theatre	Maja Prentice Theatre 3650 Dixie Rd, Mississauga

NOVEMBER

Nov - date tbc	EU film festival - in person and online Consulate General	Toronto Spadina Theatre / Alliance Francaise , 24 Spadina Rd
Nov 29 @ 12pm - 3 pm	Christmas Bazaar Sokol	St. Wenceslaus Church 496 Gladstone Ave

DECEMBER

Dec 5 @ 10 am - 2 pm	Christmas Market MMI	MasarykPark Homes 452 Scarborough Golf Cl Rd
Dec 5 @ 1 pm - 3 pm	St. Nicholas MMI	Prague Restaurant , 450 Scarborough Golf Cl Rd

PODĚKOVÁNÍ

ACKNOWLEDGMENTS

Zvláštní poděkování patří dobrovolníkům, kteří přispěli do tohoto Zpravodaje a podíleli se na jeho tvorbě.

Zpravodaj vychází s finanční podporou Ministerstva zahraničních věcí ČR.

Redakce MMI si vyhrazuje právo příspěvky příběhů a fotografií upravit, zkrátit, opravit nebo neuveřejnit.

Special thanks to the volunteers who contributed to this Newsletter and participated in its production.

The Newsletter is published with the financial support of the Ministry of Foreign Affairs of the Czech Republic.

The MMI editorial staff reserves the right to edit, shorten, correct, or not publish contributions of stories and photographs.

Ministerstvo zahraničních věcí
České republiky

Canada

▲ Woodbine Beach

450 Scarborough Golf Club Road
Toronto, ON M1G 1H1

✉ novydomoveditor@gmail.com - newsletter
novydomoveditor@gmail.com - advertisements

office@masaryktown.ca - park rental

☎ (416) 439-4354

🌐 <https://www.masaryktown.ca>

PHOTO BY KAREN DESCHENES

REDAKCE

KLARA GALOVA
Editor / Czech Copy Editor

DAGMAR VAVRUSA
Korektorka anglických textů / English Copy Editor

ZUZKA LUKÁČ
Korektorka slovenských textů / Slovak Copy Editor

RAMON D. HOFMAN
Graphic Supervision

"Snažíme se propagovat český a slovenský jazyk a kulturu a vytvářet zpravodaj, který je přitažlivý pro všechny generace Čechů a Slováků žijících v Kanadě".

"Committed to promoting Czech and Slovak language and culture and creating a newsletter that is appealing to all generations of Czechs and Slovaks living in Canada".

Příspěvatelé jsou vítáni!

Své nápady a články posílejte na e-mailovou adresu novydomoveditor@gmail.com. Myšlenky a názory uvedené v člancích nemusí vyjadřovat názory a stanoviska vydavatele.

Contributors are welcome!

Please, send your ideas and articles to email address novydomoveditor@gmail.com. The ideas and opinions presented in the articles do not necessary represent those held by the publisher.